

Groninger Museum

Geadviseerd subsidiebedrag: **€ 250.000**

Gevraagd subsidiebedrag: € 250.000

Over de instelling

Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande (hierna: Groninger Museum) is een regionaal museum, gevestigd in Groningen. De collectie van het museum bestaat uit tien deelgebieden: De Ploeg, postmodern design, moderne en hedendaagse kunst, Aziatische keramiek, Haagse School en omgeving, Buiten-Europese kunst, fotografie, graffiti en street art, mode en design. De instelling positioneert zich als een extraverte, eigenzinnige en veelkleurige instelling. Zij wil een zo breed mogelijk publiek verwonderen en aanzetten tot meningsvorming. Centraal staat de verbinding tussen publiek en museum en tussen de bezoekers onderling. Binnen de regio Groningen wil zij een bindende factor zijn, die reflecteert op heden, verleden en toekomst van de regio en relaties aangaat met de wereld daarbuiten.

Subsidieadvies

Het Groninger Museum vraagt subsidie aan als instelling met als kernactiviteit het beheer en behoud van een gemeentelijke en provinciale collectie cultureel erfgoed van nationaal of internationaal belang. Het museum vraagt subsidie voor het uitvoeren van publieksactiviteiten die verband houden met de collectie en een aanvulling vormen op de activiteiten waarvoor de gemeente en provincie Groningen subsidie verstrekken. Het museum is voorgedragen door de Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, waar de instelling haar standplaats heeft. Het Groninger Museum voldoet aan de eisen die de Regeling stelt met betrekking tot artikel 3.26.

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande een subsidiebedrag te verlenen van € 250.000.

De raad heeft waardering voor de activiteiten van het Groninger Museum. De instelling is innovatief en ambitieus en heeft de afgelopen jaren goed gepresteerd. Opvallend is het grote aantal internationaal reizende tentoonstellingen. Met de BIS-subsidie wil het museum vier projecten ontwikkelen die het publieksbereik en de activatie van bezoekers versterken. De raad is te spreken over de kwaliteit van de plannen.

Uit de (toelichting op de) begroting blijkt voldoende waaraan de instelling per project de middelen wil besteden. Zij onderschrijft de Fair Practice Code, de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit en Inclusie. Met name die laatste moet de komende jaren verdere invulling krijgen.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

Het Groninger Museum is een toonaangevend kunstmuseum in Nederland. De instelling heeft een indrukwekkende collectie en organiseert veelzijdige tentoonstellingen. Zij heeft de afgelopen jaren goed gepresteerd en stelt zich ambitieus op. Voor de BIS-aanvraag presenteert zij vier projecten voor de versterking van het publieksbereik en de activatie van de bezoekers: 'Achter de schermen', 'Kinderbiënnale', 'Actief tegen eenzaamheid', en 'Onbekende trots'. De raad vindt dat de projecten goed passen bij de identiteit van het museum en waardeert het dat deze worden verbonden aan de collectie.

Met het project 'Achter de schermen' wil de instelling de collectie op een vernieuwende en participatieve wijze toegankelijk maken, en het niet-zichtbare deel van de kunstverzameling ontsluiten voor het brede publiek, in eerste instantie met een online platform. Vervolgens worden de collectiestukken uit de depots ook fysiek getoond in presentaties, gekoppeld aan onderwerpen als restauratie, beoordeling van waarde en herkomstonderzoek. Het project 'Kinderbiënnale' is een presentatie van eigentijdse kunst van (inter)nationale en regionale kunstenaars die een installatie leveren waarbij interactiviteit voorop staat. Kinderen worden vanaf het begin betrokken bij de keuze en ontwikkeling van de tentoonstelling. Met 'Actief tegen eenzaamheid' verzorgt de instelling voor senioren een busje die hen naar het museum brengt, zodat zij kennismaken met de collectie. Het vierde project, 'Onbekende trots', gaat over de relatie tussen Vincent van Gogh en Groningen. De instelling onderzoekt de impact van de Van Gogh-tentoonstelling in Groningen eind negentiende eeuw, onder andere op het culturele klimaat en Kunstkring De Ploeg.

De raad is positief over de plannen. De instelling benoemt concrete resultaten en doelgroepen, en de projecten zijn inhoudelijk voldoende uitgewerkt. Elk project wordt geëvalueerd. De raad zou graag zien dat de instelling voor de 'Kinderbiënnale' en 'Actief tegen eenzaamheid' expertise van andere organisaties zoekt, die eerder ervaring met dergelijke projecten hebben opgedaan. Ook moedigt hij de instelling aan de projecten te laten aansluiten op de reguliere programmering van het museum, zodat deze elkaar kunnen versterken.

Vernieuwing

Groninger Museum is een ambitieus, internationaal georiënteerd museum. De presentaties en de inrichting zijn onderscheidend. In 2018 maakte zij een begin met een wijkenprogramma, wat in 2019 de eerste zichtbare resultaten opleverde. Zij wil dit *outreach*-programma uitbreiden, met als doel families uit alle wijken in Groningen en daarbuiten bij het museum te betrekken, onder andere door familiedagen, met gratis toegang voor bewoners en een

museumcaravan die kunst naar de wijken brengt. De raad vindt dergelijke activiteiten van belang en waardeert deze ambitie.

De raad is in het kader van talentontwikkeling positief over het stipendiumprogramma van de instelling, waardoor kunstenaars, vormgevers en modemakers een langdurige binding krijgen met het museum en internationaal aanzien verwerven. Hun werk wordt door het museum langdurig gevolgd en verzameld.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

Het Groninger Museum is transparant over de gehanteerde vergoedingen. Medewerkers worden betaald conform de Museum cao. Stagiairs ontvangen een vergoeding en stipendiumovereenkomsten moeten zorgen voor een rechtvaardige financiële relatie met artiesten en kunstenaars.

In 2017 en 2018 was het exploitatieresultaat van de instelling negatief. Dit ging ten koste van het eigen vermogen, maar had geen negatief effect op de balanspositie van het museum. Voor de komende jaren voorziet zij een positief resultaat. Wel nemen de inkomsten naar verwachting af met ongeveer een miljoen euro ten opzichte van 2017 – 2018. In de toelichting op de begroting en het activiteitenplan wordt niet ingegaan op risico's en strategieën bij tegenvallende inkomsten.

De vier projecten voor de aanvraag kunnen volgens het museum evenwichtig uit de middelen van de BIS (mede)gefinancierd worden. Uit de begroting en de toelichting daarop blijkt waaraan de instelling per project de middelen wil besteden. Niet helder is wanneer de projecten en de daaraan gekoppelde voorbereiding verdeeld over de komende vier jaar plaatsvinden. Zo staat de biënnale één keer in de komende vier jaar op de begroting.

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

Educatie is vanaf het begin nauw betrokken bij de ontwikkeling van elk project in het Groninger Museum. De afdeling Educatie is recent versterkt met een medewerker buitendienst voor *outreach*-projecten en met vaste museumdocenten. De instelling vindt dat elke leerling uit de provincie Groningen het Groninger Museum tenminste een keer bezocht moet hebben. Zij wil ook scholieren uit Drenthe en Friesland ontvangen. Extra aandacht gaat daarbij uit naar vmbo en mbo. Jongeren en jongvolwassenen die in Groningen studeren hebben gratis toegang.

De voorgestelde 'Kinderbiënnale' is participatief vernieuwend. In dit project zijn kinderen mede-curatoren van de tentoonstelling. Een speciaal benoemde kinderraad kiest uit de voorselectie van de museumstaf de meest spraakmakende kunstenaars en installaties. De raad is ook enthousiast over

het online platform, waarop kinderen hun favoriete top drie-kunstwerken kunnen vermelden.

In 2017 en 2018 had de instelling respectievelijk 213.000 en 236.000 bezoekers. De komende jaren streeft zij naar 250.000 bezoekers per jaar. Dit is een mooie ambitie. Met op maat gemaakte programma's en aanpassingen in de presentaties wil de instelling een zo groot mogelijk publiek aan zich binden. Zij heeft in de afgelopen periode meerdere specifieke doelgroepen bereikt, zoals patiënten met Alzheimer, doven en slechthorenden. Met de nieuwe projecten richt zij zich op eenzame ouderen en mensen met diverse culturele achtergronden en voor blinden en slechtziende bezoekers worden tekstborden met reliëf en braille geïnstalleerd. De raad waardeert deze aandacht voor specifieke groepen.

Geografische spreiding

Het Groninger Museum is een belangrijk museum voor de regio en (inter)nationaal. De collectie heeft een regionale, nationale en internationale uitstraling. Tentoonstellingen organiseert zij in samenwerking met diverse nationale en internationale musea. Zij noemt in het activiteitenplan een indrukwekkend aantal partners, maar licht de inhoudelijke invulling van de samenwerkingen niet toe.

Met de 'Kinderbiënnale' wil de instelling zoveel mogelijk kinderen uit de stad Groningen en de ommelanden betrekken. Twaalf scholen uit de provincie Groningen leveren 24 leerlingen die ambassadeurs worden van de biënnale. Ook het speciaal onderwijs wordt daarbij betrokken. De raad zou graag zien dat de instelling gebruikmaakt van de beschikbare landelijke expertise rond participatieprojecten, tentoonstellingen voor kinderen en het betrekken van (buurt)bewoners, en haar eigen kennis deelt.

Toepassing Fair Practice Code

Het Groninger Museum onderschrijft de Fair Practice Code. De instelling zegt de codes regelmatig te toetsen in workshops met medewerkers, betrokkenen en toezichthouders. De Fair Practice Code wordt naar eigen zeggen conform de letter toegepast. Werknemers krijgen opleidingsmogelijkheden om de kernwaarden toe te kunnen passen in de werkzaamheden. Het is niet duidelijk of de instelling concrete plannen of verbeterpunten heeft op dit gebied voor de komende periode. In de aanvraag staat niet beschreven welke rol zij speelt in de sociale dialoog over eerlijke beloning. De raad ziet graag dat deze rol uitgewerkt wordt.

Toepassing Governance Code Cultuur

Het Groninger Museum onderschrijft de Governance Code Cultuur. De instelling is ondergebracht in de Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande. De directie vormt het bestuur van de stichting. Met een definitieve

invulling van de positie van zakelijk directeur zijn beide directeuren statutaire bestuurders. De code wordt jaarlijks besproken in een vergadering van de raad van toezicht en directie. De instelling zegt de code conform de letter toe te passen. Het is niet duidelijk of zij concrete plannen of verbeterpunten heeft op dit gebied voor de komende periode.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

Het Groninger Museum onderschrijft de Code Culturele Diversiteit en Inclusie, en werkt aan de nadere invulling van de code. De instelling wil een afspiegeling zijn van de Nederlandse samenleving, passend bij de regionale situatie. Aan de hand van de vier p's (programma, publiek, personeel en partners) doorloopt zij de toepassing van de code. In het kader van verbreden van het publieksbereik zijn belangrijke stappen gezet, zoals gratis toegang voor kinderen en alle in Groningen studerende jongeren. De afdeling Educatie ontwikkelt programma's voor eenzame ouderen, mensen met een beperking en mensen met diverse culturele achtergronden.

De instelling stelt een personeelsplan op waaruit zal blijken wat de huidige situatie is, wat de gewenste situatie is en op welke manier zij die kan bereiken. Culturele diversiteit is daarbij een van de criteria. Dat geldt ook voor de raad van toezicht. De raad is positief over deze manier om culturele diversiteit te integreren in de personele samenstelling van de organisatie.